

Sluha dvou pánů – Carlo Goldoni

Hra se točí kolem chytrého, ale věčně hladového sluhy Truffaldina z Bergama, který se lstí a náhodou stane sluhou dvou pánů zároveň – Beatrice Rasponi, která se vydává za svého zabitého bratra Frederika, aby našla svého milého Florinda Aretusiho, a samotného Florinda. Truffaldino se snaží tuto dvojitou službu utajit, což vede k řadě komických situací, záměn, nedorozumění a vtipných eskapád. K tomu se přidávají další milostné pletky a intriky mezi ostatními postavami, jako je Silvio, syn doktora Lombardiho, a Clarice, Lombardiho dcera, kteří jsou zasnoubeni. Nakonec se vše komplikovaně proplete, ale díky Truffaldinově vynalézavosti a šťastným náhodám dojde k několika svatbám a vše se vyřeší k všeobecné spokojenosti.

Carlo Goldoni

- **Italský** dramatik
- 1707-1793
- Studium filozofie a práva
- Umělecký směr – **osvícenství**
- Začal psát pevně daný text, celé hry
- Jeho postavy byly realističtější
- Používání dialektu
- Na závěr života odešel do Paříže, kde učil italštinu
- Goldoni psal také **tragédie**, ale byl hlavně opravdovým mistrem **komedie**, kterých napsal sto dvacet. Původem je z Itálie, ale později se přestěhoval do **Francie**. Důvodem bylo dlouhodobé soupeření s Carlem Gozzim, mladším autorem, který byl v Itálii a hlavně v Benátkách velmi oblíbený. Goldoni měl pocit, že jeho díla nejsou žádaná, a tak se rozhodl odejít do Francie.

Sluha dvou pánů

- Napsáno roku 1745
- Próza, drama
- Komédie
- Téma → lidská vypočítavost
- Motivy → láska, boje, věrnost, peníze
- Kompozice
  - Chronologická
- Jazykové prostředky
  - Spisovný, hovorový
  - Objevují se zde zdobněliny (pacinku, dceruška, ...)
  - Cizí slova
  - Nadávky (Ty hubo nevymáchaná! Kampak ženo hubatá! ...)
- Časoprostor
  - Benátky
  - 18. století
- Postavy
  - Pantalone Agnivorla – Klárčin otec, spravedlivý, uvážlivý, čestný
  - Klárka – dcera Pantalona, zamilovaná, mlčenlivá, spolehlivá, naivní
  - Palmiro Palmare – doktor, Silviův otec, chytrý

- Silvio – syn Palmira, zamilovaný, bojovný, výbušný, netrpělivý, zbrklý, vášnivý
  - Beatrice Rasponi – převlečená za muže vystupuje pod jménem Frederigo Rasponi, mazaná, moudrá, prolhaná, spravedlivá, ohleduplná
  - Florindo Aretusi – nápadník Beatrice Rasponi, bojovný, milý, zoufalý
  - Brighella – hostinský, mlčenlivý, přátelský
  - Smeraldina – Klárčina služebná, krásná, věrná, drzá
  - Truffaldino – sluha Beatricin, pak Floridův, prolhaný, vypočítavý, negramotný, mazaný, komický
- Děj
    - Klárka a Silvio se zasnoubí v domě pana Pantalone, když se najednou objeví Truffandino, sluha, který tvrdí, že jeho pán je Frederigo Rasponi a chce přijít dovnitř. V domě nastane rozruch, neboť Frederigo má být mrtev. Kdysi mu pan Pantole slíbil za ženu jeho dceru Klárku, ale když se dozvěděli, že zemřel v souboji, Klárka se zasnoubila se Silviem.
    - Po chvíli ho pozvou dovnitř, ve skutečnosti je to jeho sestra Beatrice, všichni uvěří, že je to Frederigo, tedy až na Brighellu, která je oba dobře zná. Brighella mlčí a ubytuje Frederiga v hostinci. Mezitím Truffaldino čeká venku a vidí, že Floridův sluha je neschopný, pomůže mu a nechá se najmout. Od této chvíle je sluhou dvou pánů. Beatrice přijela, aby našla svého milence Florida, kvůli němuž se kdysi uskutečnil souboj a Frederigo zemřel. Vysvětlí tedy Klárce, že si ji nechce vzít a prozradí svou totožnost pod podmínkou mlčení. Klárce a Silviovu už nic nebrání v lásce. Florido pošle Truffaldina na poštu, kde má vyzvednout dopisy. Cestou potká Beatrice, a to mu také řekne ať jde na poštu pro dopisy. Truffaldino neumí číst, a tak neví, který dopis patří komu, rozhodne se dát všechny dopisy Floridovi a ten ať mu vrátí ty, které mu nepatří. Florido si na jednom všimne Beatriciny adresy a zeptá se odkud ten dopis vzal. Truffaldino se vymluví na jiného sluhu pro kterého dopis vyzvedl, a tak se vše vysvětlí. Palmiro, Silviov otec, jde za Pantalonem, aby zjistil, jak se věci mají. Pohádají se a Palmiro vše řekne synovi. Silvio se naštvě a vytasí na pana Pantalone kord. V tu chvíli přijde Beatrice a přemůže Silvia, chce ho zabít, avšak Klárka ji prosí, ať to nedělá. Beatrice ustoupí pod podmínkou, že Klárka Silviovu nic neřekne. Po souboji jdou všichni domů. Beatrice pozve na oběd Pantaloneho, v tu samou chvíli chce obědovat i Florido. Truffaldino má co dělat, aby všechny stihl obsloužit a neprozradit se. Odpoledne má Truffaldino vybalit oběma pánům kufry. V rozrušení poplete jejich věci a Florido najde ve svém kabátě podobiznu, kterou dal kdysi Beatrice. Ptá se ho, kde to vzal, Truffaldino řekne, že byl kdysi jejím sluhou, ale jeho paní zemřela. Florido je zklamán a smuten. Podobná situace nestane u Beatrice, která najde Floridovy obchodní dopisy. Truffaldino opět řekne, že jsou jeho bývalého pána, které zemřel. Oba vyjdou z pokojů a chystají se neštěstím probodnout, když se najednou spatří.
    - Vše se vysvětlí a Truffaldino si vymyslí fiktivního sluhu, který sloužil Floridovi. Beatrice vše vysvětlí i ostatním a Silvio s Klárkou se opět zasnoubí. Truffaldino miluje Klárčinu služebnou Smeraldinu, a tak poprosí Florida, aby se zeptal, zda si jí může vzít. Pantalone souhlasí. Po chvíli se na to samé zeptá Klárka, které to řekla Beatrice, Pantalone však nemůže souhlasit, neboť už dal slovo Floridovi. Truffaldino se tedy musí přiznat, že je sluhou Florida i Beatrice.